

Hana Purkrábková (1936–2019)

Paní Sovová, 1988

Hana Purkrábková byla sochařka a keramička, která jako jedna z mála od 60. let 20. století modelovala figurální plastiky z tvárné kameniny téměř v životní velikosti a často je i kolorovala.

Paní Sovová jako starší žena, která má leccos za sebou, nelichotivě ustrojená, v nelahodivé odpočívající póze, a přesto velmi a velmi lidská, je typickou představitelkou Purkrábkové tvorby. Autorka až s radostnou pořouchlostí a ironickou nadsázkou představovala plejádu svérázných současných bytostí. Převažovaly v nich ženy – matky a babičky pečovatelky, venkovské tety i popudlivé sousedky, městské krásky, boubelky – a sice v okamžení, kdy jsou plné života a energie, přesto v pozici jakéhosi odevzdaného čekání nebo vyčkávání. Odpovídají tomu jejich uvolněné postoje. Díky autorčině schopnosti propojovat v jednom díle lehký ironický tón, stejně jako příznačnou laskavost pohledu, jsme svědky toho, jak ve figurách zachytila nejobyčejnější okamžiky běžného života: frontu žen před venkovským obchodem, vyčkávání na autobus, rozhovor sousedek, hospodskou karetní hru, čekání u kadeřnice, pohled do zrcadla zkoumající vlastní tvář, úlevný odpočinek na gauči po obědě. A přesto je její tolik civilní tematika naplněna i svéráznou poezií, která vyniká zejména v autorských přehlídkách tvorby Hany Purkrábkové. Autorka velice často zaznamenávala i jakési drobné poklesky v chování našich souputníků, projevy tzv. „ukrývané za zrcadlem“, jako je dloubání se v nose, šťourání v uchu, hlazení pivního břicha... Purkrábkové zobrazení „malého českého světa“ je sice bizarní, ale vskutku velice originální.

Hana Purkrábková vystudovala Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze v letech 1955 – 1961. Originalita její tvorby spočívala v jasném tvůrčím vyhranění. Byla jednou z předních keramiček a sochařek figurálně zaměřených, a to v době, kdy v českém umění, nejenom v sochařství, ale též v keramickém projevu vítězily tendence abstrahující, zejména pak strukturálně informální. Spolu se svým manželem, rovněž sochařem Karlem Pazrem, žila a tvořila v Brunšově pod Medníkem.

Hana Purkrábková (1936–2019)

Mrs. Sovová, 1988

The sculptor and ceramic artist Hana Purkrábková was one of just a few artists who, starting in the 1960s, created nearly life-sized figural sculptures from stoneware clay, many of which she colored as well.

Mrs. Sovová is an older woman with much behind her, unattractively dressed and depicted in an unflattering resting position – and yet she is also very human. The piece is a typical example of Purkrábková's art. Working with an almost joyful mischievousness and ironic hyperbole, the artist produced a wide range of unique contemporary beings. Most of them were women – mothers and grandmothers, caregivers, country aunts, meddling neighbors, urban beauties, chubby girls. They are depicted at moments when they are full of life and energy and yet in a state of resigned waiting or anticipation – as reflected by their relaxed poses. Thanks to the artist's ability to combine in one work a light ironic tone with her trademark loving gaze, we are witness to how she captured in these figures the most ordinary moments of everyday life: a line of women in front of a rural store, waiting for the bus, neighbors chatting, a card game in a pub, waiting at the hairdresser's, studying one's face in the mirror, relaxing on the sofa after lunch. And yet Purkrábková's otherwise everyday motifs are full of a distinctive poetry that stands out especially in her solo exhibitions. She often captured minor lapses in her peers' behavior, things "hidden behind the mirror," such as picking one's nose, digging in one's ear, stroking one's beer belly... Purkrábková's depiction of this "little Czech world" may be bizarre, but it is truly original.

Hana Purkrábková attended the Academy of Arts, Architecture, and Design in Prague in 1955–1961. Her work's originality sprang from a clearly defined artistic vision. She was a leading representative of figural sculpture and ceramic art at a time when Czech art (not just sculpture but also ceramic art) was dominated by abstract tendencies, especially structural informel art. She and her husband, the sculptor Karel Pauzer, lived and worked in Brunšov pod Medníkem.